

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 10/16
U Luxembourg 4. veljače 2016.

Presuda u predmetu C-336/14
Sebat Ince

Pravo Unije može se protiviti kažnjavanju prekograničnog posredovanja u sportskom klađenju koje se bez dozvole provodi u Njemačkoj

Osobito s obzirom na to da se bivši javni monopol, koji su njemački sudovi ocijenili protivnim pravu Unije, nastavio primjenjivati u praksi

Njemački državni odvjetnik pokrenuo je pred Amtsgerichtom Sonthofen (prvostupanjski sud u Sonthofenu, Njemačka) kazneni postupak protiv Sebat Ince jer je bez potrebne dozvole uprave obavljala posredovanje u sportskom klađenju putem uređaja za klađenje postavljenog u sportski ugostiteljski objekt koji se nalazi u Bavarskoj. Austrijsko trgovačko društvo za koje su te oklade bile prikupljane imalo je dozvolu za organiziranje sportskog klađenja u Austriji, ali ne i u Njemačkoj.

Optužbe kojima se tereti S. Ince ponajprije se odnose na prvo polugodište 2012., razdoblje tijekom kojega je organiziranje i posredovanje u sportskom klađenju u Njemačkoj bilo rezervirano za javni monopol prema odredbama **Državnog ugovora o igrama na sreću iz 2008.**¹ Tim je odredbama zabranjeno organiziranje i posredovanje u sportskom klađenju bez dozvole te je isključeno izdavanje tih dozvola privatnim subjektima. Nakon presuda Suda Europske unije u predmetima Stoß i dr. i Carmen Media Group² svi njemački sudovi koji su bili pozvani utvrditi je li taj monopol sukladan s pravom Unije, prema Amtsgerichtu Sonthofen, zaključili su da tome nije bilo tako. Međutim, ti sudovi nisu suglasni kad je riječ o posljedicama koje moraju proizići iz nezakonitosti navedenog monopola. Neki od tih sudova se pitaju, osobito, treba li na privatne subjekte primijeniti **fiktivni postupak za ishođenje dozvole** ispitivanjem, svakog pojedinog slučaja, ispunjavaju li oni uvjete koji se primjenjuju na javne subjekte. Prema Amtsgerichtu Sonthofen, nijedan privatni subjekt nije na temelju takvog postupka ishodio dozvolu za organiziranje ili posredovanje u sportskom klađenju.

Optužbe protiv S. Ince odnose se također na drugo polugodište 2012., tijekom kojega je organiziranje i posredovanje u sportskom klađenju bilo uređeno **Ugovorom o izmjenama Ugovora o igrama na sreću**³. Taj ugovor sadržava eksperimentalnu klauzulu prema kojoj privatni subjekti mogu dobiti, na razdoblje od sedam godina računajući od stupanja na snagu toga ugovora, koncesiju za organiziranje sportskog klađenja. Jednom kada je koncesija dodijeljena posrednici organizatora mogu ishoditi dozvolu za prikupljanje oklada za njegov račun. Obveza posjedovanja koncesije primjenjuje se samo na javne organizatore koji se već bave tom djelatnošću i na njihove posrednike tek nakon isteka razdoblja od jedne godine nakon dodjele prve koncesije. Međutim, u vrijeme tih događaja (i prije rasprave pred Sudom od 10. lipnja 2015.) nijedna od dostupnih koncesija nije bila dodijeljena, tako da nijedan privatni subjekt nije bio ovlašten organizirati ili prikupljati sportske oklade u Njemačkoj. Amtsgericht Sonthofen je zaključio da je bivši javni monopol, koji su njemački sudovi ocijenili protivnim pravu Unije, nastavio postojati u praksi.

¹ Staatsvertrag zum Glücksspielwesen sklopljen između svih njemačkih saveznih zemalja, na snazi između 1. siječnja 2008. i 31. prosinca 2011. Međutim, odredbe tog ugovora nastavile su se primjenjivati u svim saveznoj zemljama (osim savezne zemlje Schleswig-Holstein) do stupanja na snagu novog ugovora.

² Presude Suda od 8. rujna 2010., Stoß i dr. (C-316/07, C-358/07 do C-360/07, C-409/07 i C-410/07), i Carmen Media Group (C-46/08), vidjeti također PM br. 78/10. Tim je presudama Sud odlučio da njemački sudovi mogu legitimno smatrati da taj monopol nije prikladan za ostvarenje cilja borbe protiv opasnosti povezanih s igrama na sreću na sustavan i dosljedan način.

³ Glücksspieländerungsvertrag sklopljen između saveznih zemalja i koji je stupio na snagu u Bavarskoj 1. srpnja 2012.

U tom kontekstu, Amtsgericht postavlja pitanje Sudu o posljedicama koje nacionalna upravna i sudska tijela trebaju izvesti iz, s jedne strane, neusklađenosti bivšeg monopola s pravom Unije tijekom razdoblja razrade reforme i, s druge strane, kontinuiteta takvog monopola u praksi i nakon reforme iz 2012.

Što se tiče razdoblja koje je bilo uređeno odredbama Ugovora o igrama na sreću iz 2008., Sud je u svojoj današnjoj presudi odgovorio da se, ako je obveza posjedovanja dozvole za organiziranje i posredovanje u igrama na sreću dio uređenja sustava javnog monopola koji su nacionalni sudovi ocijenili protivnim pravu Unije, sloboda pružanja usluga protivi tomu da tijela kaznenog progona države članice kažnjavaju posredovanje u sportskom klađenju bez dozvole koje obavlja privatni subjekt za račun drugog privatnog subjekta koji nema dozvolu za organiziranje sportskog klađenja u toj državi članici, nego ima dozvolu samo u drugoj državi članici.

Čak i kad privatni subjekt može, teorijski, ishoditi dozvolu za organiziranje ili posredovanje u sportskom klađenju, sloboda pružanja usluga protivi se takvoj kazni ako poznavanje postupka dodjele takve dozvole nije zajamčeno i ako sustav javnog monopola nad sportskim klađenjem za koji su nacionalni sudovi utvrdili da je protivan pravu Unije i dalje postoji unatoč usvajanju takvog postupka. Sud u tom pogledu primjećuje da fiktivni postupak za izdavanje dozvole ne otklanja neusklađenost javnog monopola s pravom Unije koju su utvrdili nacionalni sudovi.

Štoviše, činjenica da su se samo zbog učinka jednog zakona savezne zemlje Bavarske odredbe Ugovora o igrama na sreću iz 2008., unatoč isteku toga ugovora krajem 2011., nastavile primjenjivati u Bavarskoj i u prvom polugodištu 2012., ima za posljedicu da se određeni tehnički propisi koje taj zakon sadržava ne mogu u tom razdoblju primijeniti protiv pojedinca kao S. Ince. Naime, za razliku od samog ugovora taj zakon⁴ nikada nije bio dostavljen Komisiji. Međutim, direktiva Unije⁵ zahtijeva dostavu svih nacrti prijedloga zakona koji sadržavaju tehničke propise koji se odnose na „usluge informacijskog društva“. Ta obveza dostavljanja ne primjenjuje se samo na ugovor, već također i na zakone kojima se taj ugovor održava na snazi na regionalnoj razini. Na Amtsgerichtu Sonthofen je da provjeri stavlja li se S. Ince na teret da je povrijedila tehničke propise ustanovljene Državnim ugovorom o igrama na sreću iz 2008. (kao što su zabrana nuđenja igara na sreću putem interneta, ograničenja koja se odnose na mogućnost nuđenja sportskog klađenja putem telekomunikacijske opreme ili također zabrana emitiranja oglašavanja igara na sreću na internetu ili putem telekomunikacijskih sredstava).

Što se tiče razdoblja koje je uređivao Ugovor o izmjenama Ugovora o igrama na sreću iz 2012., Sud je odgovorio da se sloboda pružanja usluga protivi tomu da jedna država članica kažnjava posredovanje bez dozvole u sportskom klađenju na svojem državnom području za račun gospodarskog subjekta koji je nositelj dozvole za organiziranje sportskog klađenja u drugoj državi članici,

– **kada je izdavanje dozvole za organiziranje sportskog klađenja uvjetovano time da navedeni subjekt dobije koncesiju u skladu s postupkom poput onoga o kojem je riječ ako Amtsgericht Sonthofen koji je uputio zahtjev utvrdi da taj postupak ne poštuje načela jednakog postupanja i nediskriminacije na temelju državljanstva kao ni obvezu transparentnosti koja iz toga proizlazi, i**

– **ako se, unatoč stupanju na snagu nacionalne odredbe koja omogućuje dodjelu koncesija privatnim subjektima, primjena odredbi kojima se uvodi sustav javnog monopola na rganiziranje i posredovanje u sportskom klađenju koje su nacionalni sudovi ocijenili protivnim pravu Unije nastavila u praksi.**

Sud u tom pogledu ističe da **eksperimentalna klauzula nije otklonila neusklađenost bivšeg javnog monopola sa slobodom pružanja usluga s obzirom na to da se – uzimajući u obzir da nije**

⁴ Isto vrijedi i za druge odgovarajuće zakone ostalih saveznih zemalja.

⁵ Direktiva 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa te pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 204, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 42., str. 58.), kako je izmijenjena Direktivom 98/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. srpnja 1998. (SL L 217, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 55., str. 11.).

dodijeljena nijedna koncesija i da javni subjekti mogu nastaviti organizirati sportsko klađenje – bivši sustav nastavlja primjenjivati u praksi unatoč stupanju na snagu reforme iz 2012.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708